

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske Slovence.
PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto vsakoml na njegov naslov 6 K.
 Sküpnö v edno fare . . . . . 4 K.

Cena Novin v Ameriko je na leto . . . . . 12 K.
 Cena ednega drobca je doma 6 filerov.

VREDNIK:

KLEKL JOŽEF

vp. pleb. v Crensovalh, CSERFOLD, Zalamegye.
 K tom! se more pošilati naročnice l vsi dopisi, nej
 pa v tiskarno.

Vsi naročniki tak domači kak ameriškanski
 dobijo k NOVINAM brezplačno vsaki mesec
 „Marijin List“ i na konci leta „Kalendar
 Srca Jesušovoga.“

Pravice špan.

Naša velika nevolja je to, kak smo že pisali, ka naš národ te začne trgovíno, obrtíjo, meštríjo, kda že na níkoj príšeo pa si te že več nemre pomočí.

Bití bí pa moglo tak, ka bí čevje, matere opazilí zamlada dete svoje, bí med pobožnov molítvov zvedávalí od Bogá pot, po šteroj se njíhovo dete má zveličati. Ár je Bog vsakomí človekí odločo eden stálíš, pred njim je nieden ne ménší, ali vékší, pred njím je pošteni pít dosta več vreden, kak božen rvinister pa Bog to pokáže staríšom stem, ka málo dete vu svojem rajanji ráj dela edno, kak drúgo.

Nágib, šteroga staríšje spoznajo v deteti, morejo čedno v njem gojítí, ka dete volo dobí pa túdi njé samó véítí, naj túdi prosi Bogá, ka njemi presveti pamet pa je pela po právoj potí. Ár brezi Bogá ne íde, či pa íde, ne bode dobroga konca melo.

Právijo, ka po takšem dete prerano príde med lagoje tovaríše pa se zaprávi. Protí tomí je pomoč. Nájrva je práva pobožnost, štero more z domáče híže nesti sehom. Čí dete zná dobro molítí pa se je prívadílo k pobožností, ka túdi pošteno šcé, te níšterno očovo, materino opomínanje zadosta, ka bo pobožno túdi v tújní.

Ob drúgím je potrebno, ka se v dete rano vcepí poštvanje kmétskoga stálíša. To naj zná, ka kajkolí bode z njega na svetí, kmeta naj poštvuje kak podlago človečega drúštva. Ne bole grdoga guča na svetí, kak kda sí mešterski človek v krčmí našerící doliséde pa tam gízdavö od „vonjéčega pávra“ gučí. Dnes zná celi svet, ka je kmet vreden, dnes se vse míti kmetí, dnes je kmet na víškí človečega drúštva za volo žalodcov tiste „gospode“, kí so índa na kmeta ozdaleč škrílili. Pa to znánje naj dete sebov nesé vu svet,

ka je kmet bole potreben človečémí drúštví, kak kakšístéč rokodelavec. Čí de to znalo dete, te de poštválo svoje kmécke staríše pa celi njíhov stálíš.

Ob trétjim za vajenca ne dávejte decé daleč vkraj od sebé. Meštríja, štero se má véítí, se z večínomá nájde vu blízíni túdi, kde poznate meštra, njegovo ženo, znáte, či de dete tam opomínano na dobro, či de melo príliko hodítí k božoj slúžbí, či se tam držijo postí, či dobí príliko za sv. spoved i tak dale. Pri takšoj híži se vam ne bode potrebno za dete bojatí. Čí je pa malo predaleč od vás, te záto túdi to vse lahko pozvedí pa samo tak níhá tam dete.

Čí je mešter pijánc, či v krčmí čáka na lúdí, ka prej more za volo meštríje v krčmo íti, či po vsakom zvršenom deli íde napitek „odomáš“ pít, te je ne za to, ka bí dete k njemí dáli. Tam se prav dobroga nemre navčíti níkaj.

Pošteni mešter domá v svojoj delavníci čáka na lúdí, nedelo posvečuje, tjeden pa za delo má. Po tom se spozna.

Zvún toga se dete naj véi lúbití svoj dom pa domáčo prostost. Vidilí smo dečáke, štere je sram bílo s prostím očom i s prostov materjov po vékšem mestí hodítí. Takší so gízdavcí, z šteríh pošteni človek ne gráta níkdár. Kí svoj dom lúbí pa vsa, štera so domá, vu sladkom spomíni drží, z njega bo človek, ár de takší se véio, delao, trpo naj se dopádne Bogí pa dobromí svojemi očí, lúboj materí, bratom i sestricam. Pa vu tom míšlenjí de slúžo Bogi i prednjím, šparao svoje groše, správlao vsíkdár več znánja. Takšémí ne bode za lármo i kríčo vnožíne, takší de ráj sám vu tíhotí z svojim srom míšlo na lúbí dom, kda de meo čas pa ga podoba doma, štero v srcí nosí občuva vsega húdoga, njemi moč dá v težávaj, ga navčí zadovolností z málím

haskom pa ga tak pomore na pot právoga poštenoga življenja, štero Bog lúbi i lúdjé túdi vsíkdár v částí držíjo.

Kaj nam je pred vsem potrebno.

Neki misijonar piše iz Patagonije: „Nedavno so na Španskem šteli zidati veliko poslopje za dobrodelne namene. Penez je ne bilo, zato so razglasili po celom kraji, da lepo prosijo vse tiste ki — kadijo — naj se eden mesec popolnoma zdržujejo od kajenja, ali naj si konci malo odtrgavajo in naj tiste groše nabirajo za zidanje poslopja. Zuate koliko so nabrali? Lepih 250.000 koron! To je bilo zadosta. Koliko dobroga za duše in za napredek se zdaj dela in se bo delalo v onam zavodi!

Španska je velika dežela, zato se je túdi dosta nabralo. Pri nas se v ednom meseci ne bi nabralo 250.000 koron pač bi se pa lahko nabralo 2.500 kor., v ednom leti pa 30.000 kor. To samo pri kajenji! Kaj pa či bi tak delali túdi pri drugih nepotrebnih rečeh, n. pr. peneze štere damo na pivo, vino več kak je za pokrepčanje potrebno, in na nikak pa nikdar potrebno žganico, rum, tej itd. potem peneze, štere damo na nepotrebno obleko, bi zbirali den za dnevom, mesec za mesecom celo leto?

Nikomi neščemo biti krivični in nadležni. Cenjeni citateli vidijo, da pri pisanji pazimo na reči in na to 'ka ščemo povedati. Ponavlamö reč — nepotrebno — namreč to ka je od več. Zato nihšče naj ne pravi: No, zdaj že človek več niti kaditi ne sme, ne sme si privoščiti tri deci ali pol litra vina ali pive gda je ves zdelan in slab; človek more toliko trpeti brezi vsakoga veselja in zadoščenja, dela li dela noč in den pa vsíkdár za druge, vse bi radi od njega pocecali . . .

Ne redkokrat se najdejo, ki tak modrujejo. Pa je to ne lepo, ar krivično,

sodijo bližnjega in njegove svete namene za štere prosi pomoč. Ka je za pošteno in veselo življenje potrebno to je potrebno in tudi dovoljeno. Kaj je pa potrebno in kaj ne? To je težko povedati. Vsaki skrben, trezen in šparaven človek to sam pri sebi najbolje zna.

Či bi zato tak prihranjene peneze zbirali in dodali k onim gotovim, štere že itak darujemo za dobre namene, koliko več dobrega bi se dalo napraviti med našim ljudstvom!

Nikaj se vam ne bi poznalo pri imanji, ne pri zdravji, ešče zdravejši bi bili, kajti vse ka je od več škodi zdravji. Veselejši bi bili tudi v srci, štero bi nam pravilo: vidiš, z malim zatajüvanjom si nabralo par koronic za dober namen, Bog ti stokrat vse povrne na tom in na drugom sveti.

Premislite, dragi Slovenci, kak lepa šuma bi to bila. Dali bi jo n. pr. za misijone ali za vzgojo dečkecev ki se pripravljajo za misijon ali za duhovnike v domačem kraju itd. Vse to so dobri nameni, vendar vas jaz dnes najbolje prosim za podporo našega tiska. Ne samo za Novine in Marijin List nego za zidanje edne tiskarne v našem kraju ali konči za tiskovni stroj (mašin) šteri bi se zasilo že v kakšoj kuči lahko vrto, dokeč ne bi meo svojega poslopja. To nam je krvavo potrebno.

Koliko več slovenskoga čtenja bi potem dobili v svoje hiže. Vsaka slova, vsaka litera bi nam pravila: Viš, s svojim darom si pripomogeo, da maš tak lepo čitanje v svojoj maternoj reči. Ti merješ, tvoj dar bo pa rodio novi sad in tebi pred Bogom spravlao lepo korono.

Proso bi pa g. Vrednika, da bi povedali svoje misli od potreščine edne tiskarne in da bi začeli nabirati. (Smo povedali že več pot in kaj od podpore više ostane, ide v te namen. Vrednik.)

Siritel.

Bojna.

Na naš mir, šteroga smo ponudili, so Rusi z napadanjem odgovorili. Nehali smo je en čas, zdaj pa sami prešli v offenzivo. Veliki božji blagoslov sprevaža naše čete. Prišli smo prek *Tarnopola*, štero mesto so Rusi že od začetka boja meli, niže dol pa k *Stanislavi*. Rusi v 250 kilometrov liniji ido nazaj. Lehko pa po toj poti pride mir, da je z lepa ne šteo priti. Z zahvalnim srcem ga prosimo. Na mnoge jezere smo vlovili Ruse i brez računa zaplenili strlivo. Mogoče, ka se zdaj odslobodi cela Galicija i Bukovina, kaj de Ruse na mir nagibalo, kaj oni od nas še bole želežo, kajti na hujskanje naših sovražnikov so šli posili v boj i zdaj vnogi se gor postavili i ne šteli jarke svoje braniti. Mir želežo i ne boj.

Mir.

Kje hodi? Bog je kralj mirú, pravi njegova reč. Tü se more iskati. Ga išče tü svet? Iščimo ga mi, ki verjemo. Približava se lepi, prelepi den, kda je večni mir dobila düša, štera je najsvetejša bila i največ li trpela na sveti, približava se velika meša, vnebovzetje Bl. D. Marije. Njo prosimo za mir. Njej na čast za mir opravimo devet dni nekšo pobožnost. Te vidili, ka še politiki páli bole nagnejo na stran mirú. Le moliti i ne dvojiti. V Nemčiji i Angležkom so tudi bliže prišli k miri, ministri ga želežo i glasijo. Marija je naše vüpanje za Bogom.

Oom i svet. — Glási.

Srebrna i nova meša. Dnes tleden so služili pri sv. Križi na Murskom-polji *Weizl Jožef*, tamošnjig. plebanoš srebrno sveto mešo, Vrbanjšak Janoš, vojak pa prvo.

Na znanje. Oprosim vse tiste, ki so me že večkrat iskali zavolo merjenja zemlje i so me doma ne našli, ka me odsehmal vsaki pondelek lahko najdejo doma pod *Lipov* v novoj šoli. *Babič* Arpad, stavbenik i inženir.

Od naših vojakov. *Mrtev je:* *Horvat* Števek, 19 leten mladenec z Bogojine. Bodi njemi lehka slovenska zemlja v Ljubljini, Srce Jezusovo pa naj se smilüje njegovoj düsi i okrepi vse njegove domače.

Cena zrnja. Vlada je sledečo ceno določila za zrnje prinas po sto kilah: pšenica do aug. 31. 49 kor. 50 f., do nov. 1. 47 kor. 50 f., zatem pa 44 kor. 50 f. — Žito i soržica (žito, pšenica vküp) 48, 46, 43 kor. v imenüvanom časi. Ječmen 46 kor., oves 44 kor., proso 46 kor. — Pšenico, žito i soržico je ne slobodno stvar i polagati. — Do 15. oktobra slobodno vsaki küpi zrnje za svojo potrebočo v domačoj vesi, more pa meti kak lani cedilo od občinskoga poglavarstva. Z dovoljenjom oblasti (štera zrnje prekjemlje) je dovoljeno v drugih občinah tudi zrnje küpiti.

Slovo vzeme: *Gašpar* Matjaš, 18. dمبر. z Prosečkevesi od vseh svojih dragih, se njim v molitev zroči, je prosi za odpüščenje i v obrambo božjo pa dobrih ljudi zroči svojo družino.

Med blažene se spišejo: 22 katoličancov iz Ugunde, štere so l. 1866. za volo vere morili, *Bertoni* Gašpar, šteri je l. 1853. vmro, *Albini* Dominik Karol, ki je l. 1839. mro, *Caraffa di Troetto* Roza, baronica, vmrla l. 1890. v Neapli, *Sale* Jakob i *Soltamoch* jezuita, šteriva so Hugenotti l. 1593. vmorili.

Kruta mati. Na Nižjem Vogrskom je neka 14 let stara dekla dete porodila. Naj sramoto zakrije, je dete zadavila, na gnoj vrgla i pse nahujštala, šteri so je raztrgali. Oblast je kruto zverino z materjov vred prijela.

Od ednoga grofa.

— NARODNA. —

Eduok je šlo sedem grofov v Jeruzalem na božo pot. Med njimi je bio tudi eden grof z našega kraja. Ime njemi je bilo Capari.

Te grof je pa bio ešče mladi. Nej je bio duže oženjeni, samo edno leto, pa gda se je z domi spravlao, je pravo svojoj ženi:

— Te ti tak nej, ka bi kaj takšega včünila, ka bi mi postala nezvesta, zato ka jaz nevem, ali pridem domo za edno leto, ali za pol leta, ali pa znabiti šče komaj za dve leti.

Žena njemi je odgovorila:

— To se ti nikaj ne boj! Jaz ti dam edno belo robačo, ka si jo oblečeš, pa pokeč de ta robača na tebi čista bela, dotečas bom ti jaz zvesta.

Capari si je oblekeo to robačo, pa je te šo s svojimi tivariši proti Jeruzalemi. Gda bi že skoro prišli do Jeruzalema, so v drugi kraj zvedarili, pa so Törkom prišli v roke. Törski sultan je pa zdaj tak začao mantrati te grofe, ka je šče ž njimi orao. Vsakomi grofi je dao napraviti eden mali plügec, pa je te velo grofe k tem plügom prečti, pa so mogli orati kak nema živina.

Dugo so že grofovje orali, pa je na ovih vseh obleka sprhnela, tak ka njim je sultan mogočo drugo dati, samo Capari je šče meo celo robačo, štera je lepa čista bela bila, kak njemi jo je žena dala, gda si jo je oblekeo.

Gda je sultan vido, ka šče Capari izdak belo robačo ma, je velo svojemi baši, naj ga ide pitat, ka je to za robače, ka je zmérom tak lepa čista.

Baša je resan šo k Capariji, pa ga je pitao:

— Ka pa ti to za robačo maš, ka je tak lepa čista?

Capari je odgovoro:

— Jaz sam svojo ženo doma jako rad meo, pa ona mene tudi, zato se mi je zalübila, gda sam z domi šo, pa mi je dala to robačo pa pravila, ka pokeč ta robača na meni čista bela ostane, je to znamenje, ka mi je ona dotečas zvesta.

Baša je to povedao sultani, sultan njemi je pa velo:

— Idi, pa pitaj grofa, odkod je, ga prosi naslov, pa boš te šo na njegov dom, pa njegovo ženo zapelaš, ali jo pa sem pripelaš, ka bi jaz jako rad vido, či robača te resan načiša postane.

Baša se je resau odpravo na pot. Sultan njemi je dao peneze, kelko je trbelo, Capari njemi je pa tudi povedao, odkod je, pa njemi je dao ženin naslov.

Gda je baša v naš kraj prišeo, je pitao, ge je tista grofica, ka njoj je mož v Jeruzalem odišeo, pa ga nega domo. Tü je hitro zvedo za njo, zato jo je gor poiskao, pa njoj je pravo:

— Milostivna grofica, hodi ti zdaj z menov. Tvoj mož je prinas, pa se njemi tam jako dobro godi, zato pa pravi, ka več ne de šo tamodnot, liki žele, ka bi ti tudi tá prišla.

Grofica njemi je nato pravila:

— Jaz prle morem očo pa mater pitati, či bom slobodno šla, zato ka sam jaz nej sama svoja.

Ona je pa nej šla očo pa mater pitat, liki je šla v drugo hižo, pa si je tam premišlavala, ka bi napravila. Gda si je vse dobro premislila, je šla k brivci, pa si je vlase dala dol zrezati, tak kak redovnicje majo. Zatem je pa šla k ednomi redovniki, šteri njoj je rod bio, pa ga je prosila redovničko obleko.

Gda je dobila redovničko obleko, pa si jo je oblekla, te je vzela edno tom-bolico, pa je šla z njimi v tisto krčmo igrat, ge jo je törski baša čakao. Baša je pa že te znao, ka grofice ne de mogeo s sebov spraviti, pa gda je toga redovnika — tak mo zvali zdaj grofico, pokeč de v redovničkoj obleki — čuo igrati, ga je tak verno poslušao, ka je nanč megno nej z očmi. Nazadnje je segno v žep, pa je redovniki stisno v roko nekolko penez, pa ga je te pitao:

— Kama pa ti potuješ?

Redovnik je odgovoro:

— Jaz vsigdar po sveti potujem. Zdaj bom šo v Törsko.

Zatem je redovnik natenci povedao baši, kama nakani potivati. Povedao njemi je najmre tisti kraj, odkod je baša doma. To je pa znao, zato ka je prle kak grofica zvedila od njega, odkod je.

Bašo je to razveselilo, pa je pravo redovniki:

— Te va si pa pajdaša. Jaz tudi tá potujem.

Redovnik nato:

— E, da jaz z vami nemrem hoditi. Vi ste gospod, jaz sam pa sirmak človek.

Baši se je povido te odgovor, pa je pravo redovniki:

— To nikaj nej! Jaz bom že skrbo za tebe po celoj poti.

Redovnik je te privolo, pa je šo z bašom v Törsko. Baša ga je po vsjoj poti nagovarjao, ka njemi je mogeo igrati, tak rad je poslušao. Gda sta pa že skoro do sultanovoga grada prišla, te je pravo baša redovniki:

— Ti zdaj moreš iti z menov, pa moreš našemi sultani malo zigrati. On je šče tak lepe igre nigdar nej čuo, zato ti da dobro plačo. Jaz pa tudi do-bim veliko čest od njega, či tebe k njemi pripelam.

Redovnik, da je ravno to nakanenje meo, ka bi k sultani prišeo, je to privolo pa pravo:

— Te pa hodva k sultani, naj njemi tudi malo zigram.

Gda sta v sultanovo palačo prišla, pa se je redovnik hapo igrati, si je sultan na sredi hiže na blazino seo, pa je nej znao v šteri kraj bi sūkao glavo, tak jako se njemi je igra dopadnola.

Dugo je poslušao sultan redovnika, kak njemi je igrao, pa je te pitao bašo:

— Odkod si mi pa prignao toga človeka, ka tak strašno lepo zna igrati?

Baša je pa odgovoro:

— Tam s tistoga mesta sam ga pripelo, ge je Caparijova žena doma. Njo je nej bilo mogoče zapelati, te sampa čuo toga redovnika, kak lepo zna igrati, pa sam gazato sem k tebi pripelo, naj tebi tudi malo zigra.

Sultan je nato vilo rodovniki:

— Tri dni mi moreš igrati, te ti dam, ka boš me proso.

Redovnik njemi je resan tri dni igrao. Zajtra, gda je stanjüvao, njemi je igrao veselo, tak ka je sultan s smehom stano, večer pa, gda se je spat spravlae, njemi je igrao tak nemilo, ka je naednok zaspao.

Gda je tri dni preteklo, je pravo sultan redovniki:

— Ostani ti duže pri meni, vej de se ti tu jako dobro godilo.

Redovnik je pa odgovoro:

— To jaz ne morem včiniti, zato ka morem iti dale po sveti.

Sultan ga je nato pitao:

— Kakšo plačo pa te zdaj ščeš meti?

Redovnik je pa šče nej vido Caparija, zato je pravo sultani:

Lejko šče ge maš kakše delavce, ka njim tudi malo zigram, pa ti te povem, ka bom te proso.

Sultan je nato djao:

— E, nemam že drugoga nikoga, ka si vsem zigram, samo etam šče mam sedem grofov, oračov. Tistim pa nej trbe igrati, ka njim igrajo z biči.

Redovnik je pa pravo sultani:

— Naj bo, či so ravno delavci; ti zato hodi z menov tá, ka njim konči edno milo vižo zigram.

Sultani je to nej bilo jako po voli, pa je že te zato li pravo:

— Vej so nej vredni toga igranja, da pa zato li hodi, pa njim edno zigray.

Šli so zatem vó na pole, pa so tam najšli grofe, ka so orali. Najodzaja je Capari vlekeo svoj plüg, pa je meo lepo belo robačo na sebi.

Gda so že skoro do njih prišli, je sultan kimao plüzarom, naj je silijo, ka hitrej na konec pridejo. Plüzarje so resan silili z biči grofe, ka bi hitrej vlekli plüge pa prišli na konec. Tam se njim je te hapo redovnik igrati, samo ka je to igranje grofovnikaj nej razveselilo.

Po igranji je te pravo redovnik sultani:

— No, zdaj bom jaz šo dale po sveti.

Sultan ga je pa pitao:

— Kakšo plačo ti pa te naj dam?

Redovnik je odgovoro:

— Drugo te nikaj ne prosim, samo etoga težaka mi daj, ka to belo robačoma, ka de mi lepše na poti, či va dva.

Sultani je to nej bilo po voli, zato je pravo:

— E, ka boš ti s tem! Bole vzemi peneze. Penez ti dam, kelko ščeš meti.

Redovnik je pa nato djao:

— Penez jaz dosta ne trošim; telko dobim, kelko mi trbe. Tivariša mi bole trbe, ka ne bi tak sám hodo, ka va konči dva na poti.

Sultan je že te privolo, pa je dao Caparija redovniki. Včasi so dol z njega vzeli homot, pa sta se te odpravila Capari pa redovnik na pot. Sultan njima je šče dao ednoga slugo, ka jiva je na morje sprevodo, pa tam plačao za njiva voznino, tak ka sta se te lejko pelala nazaj v svojo domovino.

Gda sta se prek morja nazaj v naš kraj pripelala, je grof pravo redovniki:

— Čuješ, prijateo, zdaj de pri meni doma veliko veselje. Moja žena de se jako veselila, gda jaz domo pridem,

zato ka me je že tri leta nej vidila. Hodi zato z menov. Ti si mene vó s törške voze oslobodo, zato ščem, ka bi se ti tudi z nami veselio.

Redovnik je pa nato etak pravo:

— E, ti mene tam ne bi šteo poznati med svojov gospodov, zato ka sam jaz siromak.

Grof je pa djao:

— Kak bi te pa ne bi šteo poznati, da si ti mene vó s törške voze oslobodo?!

Redovnik je že te privolo, ka de šo, samo je šče proso grofa:

— Te mi pa zdaj nekše znamenje daj od svoje robače, ka bom ti meo pokazati, pa te opomenoti na to tvojo oblübo.

Grof je od veselja celi rokav vkraj prasno na robači, pa ga je dao redovniki, pa pravo:

— No, to maš, či misliš, ka te ovači ne bi šteo poznati.

Gda sta že prišla do mesta, kje je Caparijov dom bio, je redovnik pravo Capariji:

— Jaz zdaj ne bom šo domo s tebov, liki vütro pridem. Ti boš dnes tak jako dosta posla meo, zato jaz počakam do jütra.

Grof je to privolo, pa je ponüdo redovniki svoj naslov, ka bi ga z njim na drugi den leži gor poiskao. Redovnik je pa naslova nej šteo vzeti, liki je pravo, ka on njega brezi naslova najde gor, zato ka de njemi to vsaki znao povedati, kje se drži tisti grof, ka je zdaj prišeo domo.

Te sta šla narazno. Grof je šo v svoj grad, redovnik pa — zvali mo ga zdaj že nazaj za grofico — je šla k tistomi svojemi rodovi, ka njoj je redovničko obleko posodo, pa ga je prosila, naj ide v grad, pa naj nikaj ne pravi, či je ona tisti redovnik, ka je grofa vó s törške voze oslobodila, samo naj poslušša, ka do si gučali, gda grof domo pride, pa te tisto naj pové njoj.

Njeni rod je tak včino. Šo je v grad, pa je na skrbi meo, ka de se tam godilo.

Gda je Capari domo prišeo, pa si je z očom pa z materjov v roke segno, pa so se skušüvali, je začao pitati:

— Ge je pa moja žena?

Oča njemi je nato pravo:

E, ne pitaj za vlačügo! Že več pol leta, ka je nega doma. Prišeo je po njo eden tepeš, pa jo je odegno, ka nevemo, kam.

Redovnik, ka ga je grofica zgonila poslušat, je to čuo, pa gda je domo prišeo, je povedao njoj, ka sta oča pa mati pravila njenomi moževi, gda jiva je za njo pitao.

Na drugi den si je grofica oblekla najlepšo obleko, ka jo je mela, pa je te šla v grad. Gda je do svojega moža prišla, njemi je pravila:

— O, zdravje ti Bog dáj, moj grof Capari!

Grof njoj je nato nikaj nej odgovoro, samo jo je jako gledao. Ona pa te dale pravi:

— Pa me ne poznaš? Vej sam ti jaz pravila, ka ti mene ne boš šteo poznati.

Grof je v velkoj zadregi bio, pa jo je pitao:

— Gda si ti meni to pravila?

Ona njemu je pa odgovorila:

— Vej sam ti pa te pravila, gda sam s tebov hodila.

Grof je zdaj že malo čemeran postao, pa je pravo:

— Nikaj mi ne laži! Vej je z menov redovnik hodo. Pa te redovnik šče dnes tudi sem pride; boš ga že vidila.

Grofica nato:

— Vej sam pa jaz tisti redovnik. Meni si dao znamenje; celi rokav si mi dao, gda sam te prosila. Pa to znamenje tū mam.

Grof je te pogledno rokav, pa je resan od njegove robače bio, liki grofice je šče itak nej poznao, zato ka je zdaj mela gospinjo obleko.

Nato je poslala grofica ednoga slugo po tisto redovničko obleko, ka jo je prle mela, pa si jo je oblekla. Grof je zdaj že vervao, ka je to njegova žena, ka je njega vō s tōrske voze rešila, zato je pred njov na kolena spadno, pa go je prosō:

— Draga moja žena, odpūsti mi, pa mi nikaj ne zameri, či sam dvojio v tvojoj zvestosti.

Ona njemu je nato pravila:

— Nikaj, nikaj, moj dragi moŹ! Či meni ne bi za tebe bilo, te ne bi šla po tebe.

Zatem so si med sebov dogučali vse, kak se je zgodilo, pa so se slūžili veliko gostūvanje.

Slike z vojne.

Eden vojak je šo z bojišča. Na poti je kazao ljudem molitveno knjigo, štero je tudi v boji noso s sebov. Knjiga je bila prestreljena, nego sovražna krugla se je stavila ravno pri tistoj strani, gde je bilo napisano: „Molitev v bojnom časi.“

*

„Dragi moj dūhovni oča — tak je pripovedavao eden ranjeni vojak plivanōši, gda je prišeo domo — mi mladi smo doma ne mogli biti brezi pijače — brezi vina i žganice —, tam na bojišči smo pa večkrat niti kaplice vode ne mogli dobiti. Tū doma smo mogli meti godbo vsako nedelo v krčmi, tam na bojišči jo čūjemo vsaki den, nego to je bila grozna godba, štero so nam delala fūčkanja krugel i šrapnelov, ropotanje strojnih pušk, razpokavanje granat pa divnjanje topov. Doma nas je molilo malo, tam pa moli vsaki: Nemeč, Vogrin, Madžar, Slovenec, katoličan, kalavin, luteran, naj samo ma priliko. V vojašnici nas je bilo sram moliti večer pred dolileganjom, tam moli vsaki klečeč v svojem jarki, pa tak davle hvalo Bogi, ka se šče ne nahaja med mrtvimi. Tam smo nej preklinjali, kak smo v vojašnici meli navado, nego gda smo zapoved dobili, ka bi šli naprej, smo se vseli prekrizali. Med nami nas je vnogo navčo te boj, kak se more živet i na sveti.

*

V ednoj nemškoj bolnišnici tudi vnogo francoskih vojakov vračijo. Med temi je bilo več takših, ki so šče v svojem življenji nigdar nej bili pri spovedi pa pri prečiščavanji. V toj bolnišnici so dobili prve navuke od svestev pa so kak ranjenci oprvim bili prečiščavani. Tak je napriliko bilo pred kratkim šestero takših prvih prečiščavancov v mesti Paderborn.

Glejte, takše so poti bože! Tak zna Bog lagoje na dobro obrnōti, po nevolaj i nesreči lūdi na pravo pot spraviti, či so se v mirnih i srečnih časaj spozabili ž njega.

*

V ednoj bitki je ednomi častniki prevrtala krugla plūča. Njegov prijatelj, en mladi častnik ga je neseo na obvezūvališče. Med poljov je glasno naprej molo svojemi ranjenomi tivariši molitvico „popolnoga požalūvanja“. „Ka pa či bi reko mrl! — konči bi zadobo večno življenje“, tak si je mislo.

*

Oktoobra leta 1914 je bilo zdavanje v ednoj vojaškoj bolnišnici. Eden vojak, ki je bio na smrtnoj posteli se je dao poleg svete Materecerkvi zdati z svojev zaročnicov, s šterov je že en čas živo v divjem zakoni. Pred smrtjov je pravo ženi: „Prle kak bi se preselo na ov svet, ti ovadim, ka sam se zavolo velikih bolečin šteo skončati v toj bolnišnici, nego škapuler meje vseli zadržao, ka sam ne mogeo včiniti ka sam nakano. Gda sam se šteo obesiti, se je škapuler, šteroga sam dobo, gda sam šo v boj, vseli zadeo, pa sam si tak ne mogeo motvoza privezati okoli šinjeka. Po mojoj smrti vzemi te škapuler z mojega šinjeka pa ga nosi ti dale, ka tebe tudi odslobodi od vsega lagojega.“ Ešče tisti den je zdejno svojo dūšo, štera se je z Bogom zmīrjena preselila na drugi svet.

Pošta.

K. T. Leskovec. Da se pesem ta že najde v knjigah, ne jo trebe znova tiskati. **Tešanoske dekle.** Odnese te g. plebanoši tisti račun, naj ga oni pošlejo sem. **Ošlāj Bara. Bogojina.** V Ameriko se nikaj ne more pošilati. **Vučko Ladislav. Geb. Art. Reg. 19.** Dobljeno i zahvaljeno.

100 litrov domače pijače

Elpis!

vkrepčevalne, tēčne in žejo gasēče si more vsaki sam napraviti za male stroške. V zalogi so: ananas, jaboka, grenadina, maline, muškotelka, meta, pomaranče, strašnica in višnja. Neuspeh izključen. Ta domača pijača se pije po leti mrzlo po zimi pa vroče namesto ruma. Snovi z natenēnim navodilom stanejo K 12 poštine prosto proti povzetji. Za kmetijstva, vekša hišna gospodarstva, delavnice, tovarne i. t. d. je to sredstvo velikanske vrednosti, ker se delavci s tov pijačov okrepeajo ne da bi bili pijani ali pa da bi zgūbili na delavskoj zmožnosti

Janez Grolich, drogerija „pri angelju“ Brno šte. 85. Moravsko.

12 kantic poštine 6 kron prosto

Zanesljivo domaće vrastvo za ljudstvo, štero vnogo zdravnikov i od stojezē več zahvalnih pisem priporāca, ce nam ne sme drago viditi. Dobro stanje i zdravje nase je od vseh pēnez vec. Dobrodisec Fellerov „Elsa-fluid“ je pa ne samo dober i uspešen, nego esce poseni. Predbojnske cene: 12 malih ali 6 dvojnih ali 2 specialni kantic poštine prosto samo 6 kor. 24 malih ali 12 dvojnih ali 4 specialne kante poštine prosto samo 10 kor. 60 fil., 48 malih ali 24 dvojnih ali 8 specialnih kant poštine prosto samo 20 kor.

Nešterna kaplja zadostuje,

aka si lahko odpravimo najbolje krevite, nas mantrajoe bolećine, štere se večkrat prikažejo v glavi, želodeci zobeh itd. Pri ribanji izvrstno pomagajo te kaple proti betegom od prepiba, mokrote i prehlajenja dobljenim, kakšē moćni so, nadale proti protinskim, nevalgićnim bolećinam v lici, vūhah šinjeki, proti trganji, prso i hrtaboli, smicanji, ledevjā boli rezanji itd. Vsaki to lahko skuša, posvedocijo — pa tudi jezere zahvalnih pisem, štera vsaki sme poglednōti. Vnogi ga hvalijo zavolo toga, ka pomaga proti oslabljenosti, v telu, v oćeh, nesnenosti itd., pa zato, ka bolećino vtiša, kašel vstāvlja, okrepea, zdravi mišice i žive oživlja.

Proti žalocnim bolećinam, netecnosti, krēi, zaprtini, stāvljanji i pri najvećih žalocni betegah rabmo Fellerove rebarbarske „Elsa-pilule“, šterih 6 skatlic poštine prosto stāne 4 kor. 40 fil., 12 skatlic poštine prosto 8 kor. 40 fil.

Čuvajmo se ponarejanj: ki pravi Fellerov Elsa-fluid i prave Elsa-pilule šče meti, naj točno narocitev na

FELLER V. EUGEN lekarnika, Stubica, Centrala 146, (Zagreb žup.)

Razposilanje po povzetji, ali če se penezi naprej notri pošlejo. Dobro je peneze po poštnoj nakaznici naprej — odposlati, drugač pošta 12 fil. povzetja računa. —

Preprečite škodo,

štero napravijo stvarci v vsakoj hiši. Pogosto se niti ne ve, ka je hipoma nastalo škodo povzroči skrit stvarc. Rastline v ogrāćki, jestvine v kleti, obleka v omari, živina v štali, jedila v kuhinji so navadno izpostavljena nevaženim poskdovanjom škodljivih žūzevk kakti listnih vūši, molov, šćurkov, kebrov, vūši, buh, i stenec. Buhe, vūše i mūhe prineso pogostoma klice bolećni, štere so ljudem i živini nevarne.

Potreben je zato v vsakoj hiše Fellerov prašek „Elsa“ za stvarce, šteri učinkuje brez-pogojno sigurno i najhitrej, proti vsakoj kuki. Je jako izdaten i pokonča vse stvarce i njihov zalego kam pride. Z drugim se ne da nadomestiti. Predbojnske cene: 5 velikih škatelj 5 k., 1 kak pripislatev z drugim sredstvi samo 1 k. Natenēno navodilo je priloženo vsakej škatli Za živinorejce je Fellerov živinski redilni prašek „Elsa“ 5 škatelj poštine prosto 6 k. velike vrednosti zato ka redilne snovi vse izvleče iz krme, te redilno vrednost, čeravno je slabša, ztem podigne. Vsa ta sredstva se dobijo jedino pri lekarniki **E. V. Feller, Stubica, Centrala 146. (Horv.)**

